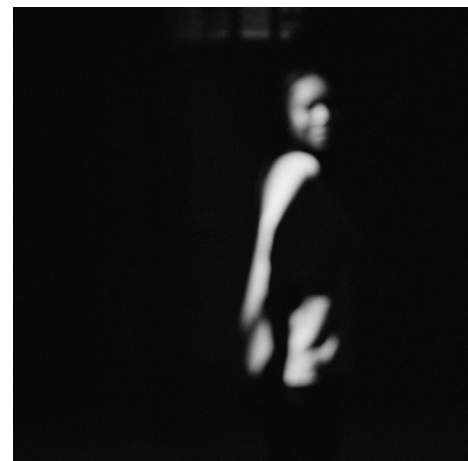

Οδηγός για Γονείς Εφήβων

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΕΜΠΟΡΙΑ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

ΟΡΙΣΜΟΣ

Η εμπορία ανθρώπων (human trafficking) είναι η πρόσληψη, η μετακίνηση ή διακίνηση, ο έλεγχος των ανθρώπων με τη χρήση βίας, απειλών, απάτης και άλλων μέσων εξαναγκασμού, με σκοπό την εκμετάλλευση του σώματος ή της εργασίας τους. Είναι η σύγχρονη μορφή δουλείας και επηρεάζει εκατομμύρια άνδρες, γυναίκες και παιδιά σε όλο τον κόσμο. Ακόμη, συμβαίνει και στη χώρα μας, συμβαίνει και στο μέρος όπου ζούμε.

Σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο, το αδίκημα της εμπορίας ανθρώπων όταν στρέφεται κατά ανηλίκου, τιμωρείται ακόμη κι όταν τελείται χωρίς τη χρήση μέσων εξαναγκασμού του ανήλικου θύματος (όπως τέτοια είναι η χρήση βίας, απειλής βίας, επιβολή ή κατάχρηση εξουσίας, απόσπαση συναίνεσης με χρήση απατηλών μέσων ή με την εκμετάλλευση της ευάλωτης θέσης του θύματος).¹

ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ

Τα ανήλικα άτομα στρατολογούνται μέσα από τις πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης, τα βιντεοπαιχνίδια, στο σχολείο, στα πάρκα, καθώς και σε άλλους χώρους που συχνάζουν και παίζουν το χρόνο τους.

Είναι σημαντικό να γνωρίζεις κανείς τις ενδείξεις που θα αναζητήσει ώστε να προστατέψει έναν έφηβο/μία έφηβη από το να πέσει θύμα εμπορίας ανθρώπων ή να τον/την προσεγγίσουν με στόχο την εκμετάλλευση.

- Συμπεριφέρεται με ασυνήθιστα έκφυλο τρόπο ή/και αναφέρεται σε σεξουαλικές πράξεις ή ορολογία που είναι πέρα από το φυσιολογικό για την ηλικία του.
- Παρουσιάζει ξαφνικές αλλαγές στη συμπεριφορά, την εμφάνιση ή τις σχολικές/ακαδημαϊκές του επιδόσεις.
- Κάνει καινούργιους φίλους και συχνά αρκετά μεγαλύτερους σε ηλικία ή έχει σχέση με ένα αγόρι ή κορίτσι αρκετά μεγαλύτερο/η του ηλικιακά.
- Φεύγει από το σπίτι συχνά ή/και για μεγάλες χρονικές περιόδους.
- Κάνει πράγματα που δεν συνήθιζε να κάνει, όπως κατανάλωση αλκοόλ ή χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών.
- Αποκτά καινούργια πράγματα που δεν θα μπορούσε να αγοράσει ή που εσείς δεν του έχετε αγοράσει (όπως κινητό τηλέφωνο, ρούχα, προϊόντα ομορφιάς, παιχνίδια ή ψηφιακά παιχνίδια και εφαρμογές).
- Χρησιμοποιεί συχνά τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (social media) ή τα βιντεοπαιχνίδια για να επικοινωνεί, ενώ μπορεί συχνά να προσπαθεί να κρύψει αυτή του τη συμπεριφορά.

*Αυτή η λίστα με ενδείξεις εμπορίας ανθρώπων δεν εξαντλεί κάθε περίπτωση και περιστατικό ούτε προορίζεται να χρησιμοποιηθεί για τη δημιουργία του προφίλ των πιθανών θυμάτων. Εάν παρατηρήσετε οτιδήποτε, είναι καλό να ρωτήσετε περισσότερα ή να κάνετε μια αναφορά στην Γραμμή Πληροφόρησης για την Εμπορία Ανθρώπων 1109 (γραμμή για όλη την ελληνική επικράτεια). Σας συνιστούμε να ρίξετε μια ματιά στις πληροφορίες και αναφορές που υπάρχουν σε αυτόν τον οδηγό.

¹Άρθρο 323Α §§ 4, 7 του Ν. 4619/2019 [Νέου Ποινικού Κώδικα-Π.Κ.] (Ισχύς από 1.7.2019)

ΑΝ ΔΕΙΣ ΚΑΤΙ, ΠΕΣ ΚΑΤΙ

Γραμμή Πληροφόρησης για την Εμπορία Ανθρώπων 1109 - ανώνυμα όλο το 24ωρο

Συζητώντας με τον Έφηβο/την Έφηβη

ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΣΥΖΗΤΗΣΕΤΕ ΜΕ ΤΟΝ ΕΦΗΒΟ / ΤΗΝ ΕΦΗΒΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΙΑ ΑΝΘΡΩΠΩΝ;

Το κλειδί για να προστατεύσετε το παιδί σας είναι να δημιουργήσετε μια σχέση εμπιστοσύνης που βασίζεται στην ανοιχτή επικοινωνία. Ενδυναμώνστε το παιδί σας διαβεβαιώνοντάς το ότι μπορεί να έρθει σε σας να μιλήσει ελεύθερα για τις ανησυχίες και τις αδυναμίες του, αλλά και τις εμπειρίες του. Ο στόχος είναι να δημιουργηθεί ένα ασφαλές πλαίσιο στο οποίο ο/η έφηβος/η θα αισθάνεται άνετα να συζητήσει οποιοδήποτε θέμα μαζί σας.

- ▶ **ΠΕΙΤΕ:** “Σε αγαπάω και δεν υπάρχει κάτι που μπορεί να με ξαφνιάσει, ακόμα κι αν πιστεύεις ότι είναι πολύ άσχημο. Μην φοβηθείς να μου πεις πράγματα που φανερώνουν ότι δεν τήρησες κάποιον κανόνα ή ότι δεν με άκουσες. Νοιάζομαι για εσένα και ανησυχώ γιατί υπάρχουν άνθρωποι που μπορεί να συναντήσεις στο Διαδίκτυο ή στο φυσικό κόσμο και να δείξουν ότι νοιάζονται για εσένα και θέλουν να σου προσφέρουν τα πάντα, αλλά αυτοί είναι απλώς τρόποι που χρησιμοποιούν για να σε πείσουν να κάνεις πράγματα για αυτούς. Μπορεί να υπάρξουν φορές που θα συναντήσεις κάποιον/κάποια που θα σου υποσχεθεί ότι θα σε αγαπάει, θα σου αγοράσει πράγματα ή θα είναι εκεί για να σε ακούσει και να σε στηρίξει, αλλά, έπειτα, θα σου ζητήσει να κάνεις πράγματα με τα οποία νιώθεις άβολα. Μετά, μπορεί να φοβηθείς να μου μιλήσεις σχετικά με όσα σου συνέβησαν. Όμως, εγώ είμαι εδώ για σένα και θέλω να σταθώ δίπλα σου ανεξάρτητα απ’ το τι συμβαίνει. Θέλω να σε βοηθήσω να αποφύγεις καταστάσεις που μπορεί να σε βλάψουν. Θέλω να νιώθεις ασφαλής. Γι’ αυτό είμαι εδώ για να μιλήσουμε!”

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΜΕΡΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΣΥΖΗΤΗΣΕΤΕ ΜΕ ΤΟΝ ΕΦΗΒΟ / ΤΗΝ ΕΦΗΒΗ;

ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΑΞΙΑ

Εξηγήστε πως το σώμα του/της δεν μπορεί ποτέ να χρησιμοποιηθεί για να κερδίσει κάτι ή να πληρώσει για κάτι (π.χ. να δείξει κάποιο μέρος του σώματός του/της για να πάρει λεφτά ή κάποια δώρα).

ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΟΡΙΑ

Συζητήστε μαζί του/της ότι έχει το δικαίωμα να θέσει τα προσωπικά του/της όρια και πώς μπορεί να βάζει αυτά τα όρια και στους άλλους ώστε να αισθάνεται άνετα. Επιπλέον, θα ήταν χρήσιμο να εξηγήσετε γιατί ένα άτομο μπορεί να προσπαθήσει να παραβιάσει ή να δοκιμάσει τα προσωπικά του/της όρια.

ΥΓΙΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Συζητήστε για τις υγιείς και τις τοξικές σχέσεις. Για παράδειγμα, εξηγήστε ότι σε μια υγιή συντροφική σχέση, ένας/μία σύντροφος δεν πρέπει να σου ζητήσει να κάνεις κάτι που δεν νιώθεις άνετα να κάνεις ή να σε απομονώσει από την οικογένεια και τους φίλους σου.

SEXTING & SEXTORTION

Εξηγήστε στους εφήβους ότι από τη στιγμή που μοιράζονται μια εικόνα, οποιοσδήποτε μπορεί να πάρει ένα στιγμιότυπο από την οθόνη (screenshot) και να το μοιραστεί με άλλους. Ένα άτομο μπορεί να προσπαθήσει να τους εκμεταλλευτεί κοινοποιώντας προσωπικές φωτογραφίες ή βίντεο, απειλώντας τους να τις δημοσιοποιήσει εάν δεν κάνουν αυτό που τους λένε να κάνουν.

Η ΠΙΕΣΗ ΑΠΟ ΑΛΛΟΥΣ ΣΥΝΟΜΙΛΗΚΟΥΣ

Συζητήστε πως μπορεί μερικές φορές να νιώθουν την ανάγκη να κάνουν αυτό που κάνουν οι φίλοι τους για να τους αποδέχονται ή να έχουν μια θέση στην παρέα. Ωστόσο, αποφάσεις που παίρνουν κάτω από την πίεση που δέχονται από το περιβάλλον τους, μπορεί να είναι επικίνδυνες και μπορεί να οδηγήσουν σε καταστάσεις που θα νιώσουν άβολα.

Μέτρα Πρόληψης για την Ασφάλεια του/της Εφήβου

Ανθρώπινα Δικαιώματα: Ενδυναμώστε τον/την έφηβο/η με την ικανότητα να λέει “ΟΧΙ” όταν αισθάνεται άβολα. Υπενθυμίστε πως έχει το δικαίωμα να πει “ΟΧΙ” σε όποιον/α τον/την κάνει να μην αισθάνεται ασφαλής ή όταν αισθάνεται πιεσμένος/η ή άβολα για αυτό που συμβαίνει.

Ασφαλείς και Μη Ασφαλείς Συνομιλίες στο Διαδίκτυο: Εξηγήστε ότι μπορεί να υπάρχουν άνθρωποι που προσπαθούν να εξαπατήσουν τον/την έφηβο/η μέσα από το Διαδίκτυο ή/και τα social media.

Το Σχέδιο Ασφάλειας: Δημιουργήστε ένα Σχέδιο Ασφάλειας και συζητήστε με τον έφηβο/την έφηβη μια ασφαλή διαδρομή και τρόπους με τους οποίους μπορούν να αποφύγουν κινδύνους, όπως μέρη/τοποθεσίες που μπορούν να πάνε εάν νιώσουν άβολα σε μια κατάσταση, ανθρώπους που μπορούν να επικοινωνήσουν και λέξεις που μπορούν να χρησιμοποιήσουν για να ζητήσουν βοήθεια. Επιπλέον, ζητήστε τους να μοιραστούν την τοποθεσία τους μαζί σας στο κινητό τους. Ένας τρόπος για να εφαρμόσετε τα σχέδια ασφάλειας με τους εφήβους είναι συζητώντας σενάρια που βασίζονται στην ερώτηση “Τι θα γινόταν εάν...;”.

“Ο καθένας μπορεί πλέον μέσω ιστοσελίδων και μέσων κοινωνικής δικτύωσης να διαφημίσει, να κανονίσει και να αγοράσει σεξουαλικές επαφές και ραντεβού με ανηλίκους. Το Διαδίκτυο και οι κινητές συσκευές επιτρέπουν, επίσης, στους προαγωγούς και τους διακινητές να έχουν πρόσβαση σε περισσότερους πελάτες από ό,τι στο παρελθόν, γεγονός που μπορεί να εκθέσει τα θύματα σε μεγαλύτερους κινδύνους.”²

² The United States Department of Justice, “Child Sex Trafficking,” 2017, <https://www.justice.gov/criminal-ceos/child-sex-trafficking>

Συμβουλές για Ασφαλή Χρήση του Διαδικτύου

Προσωπικά Στοιχεία και Τοποθεσία

- Χρησιμοποίησε ένα ψευδώνυμο, ένα διαφορετικό όνομα από το πραγματικό σου.
- Απόφυγε να δημοσιεύσεις πληροφορίες από την προσωπική σου ζωή (π.χ. φωτογραφίες μπροστά στο σπίτι, το σχολείο ή τα μέρη που συχνάζεις).
- Κράτησε το προφίλ σου ιδιωτικό και να αποδέχεσαι μόνο “φίλους” που γνωρίζεις.
- Μπλόκαρε (block) όποιον/α σε κάνει να νιώθεις άβολα ή προσπαθεί να επικοινωνήσει επανειλημμένα μαζί σου χωρίς την άδειά σου.

Φωτογραφίες

- Να θυμάσαι πως οι φωτογραφίες που δημοσιεύεις στο Διαδίκτυο δεν διαγράφονται ποτέ.
- Οι φωτογραφίες που δημοσιεύεις και τα στιγμιότυπα οθόνης (screenshots) μπορούν εύκολα να αποθηκευτούν και να προωθηθούν σε άλλους.
- Ρώτησε τον εαυτό σου πριν στείλεις μια φωτογραφία: θα ένιωθα καλά αν οποιοσδήποτε στο σχολείο μου έβλεπε αυτή τη φωτογραφία;
- Ενημέρωσε κάποιον ενήλικα εάν λάβεις φωτογραφικό υλικό που περιλαμβάνει ανεπιθύμητο ή ακατάλληλο περιεχόμενο.

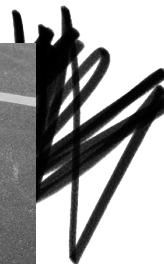
Δημόσιες Ιστοσελίδες

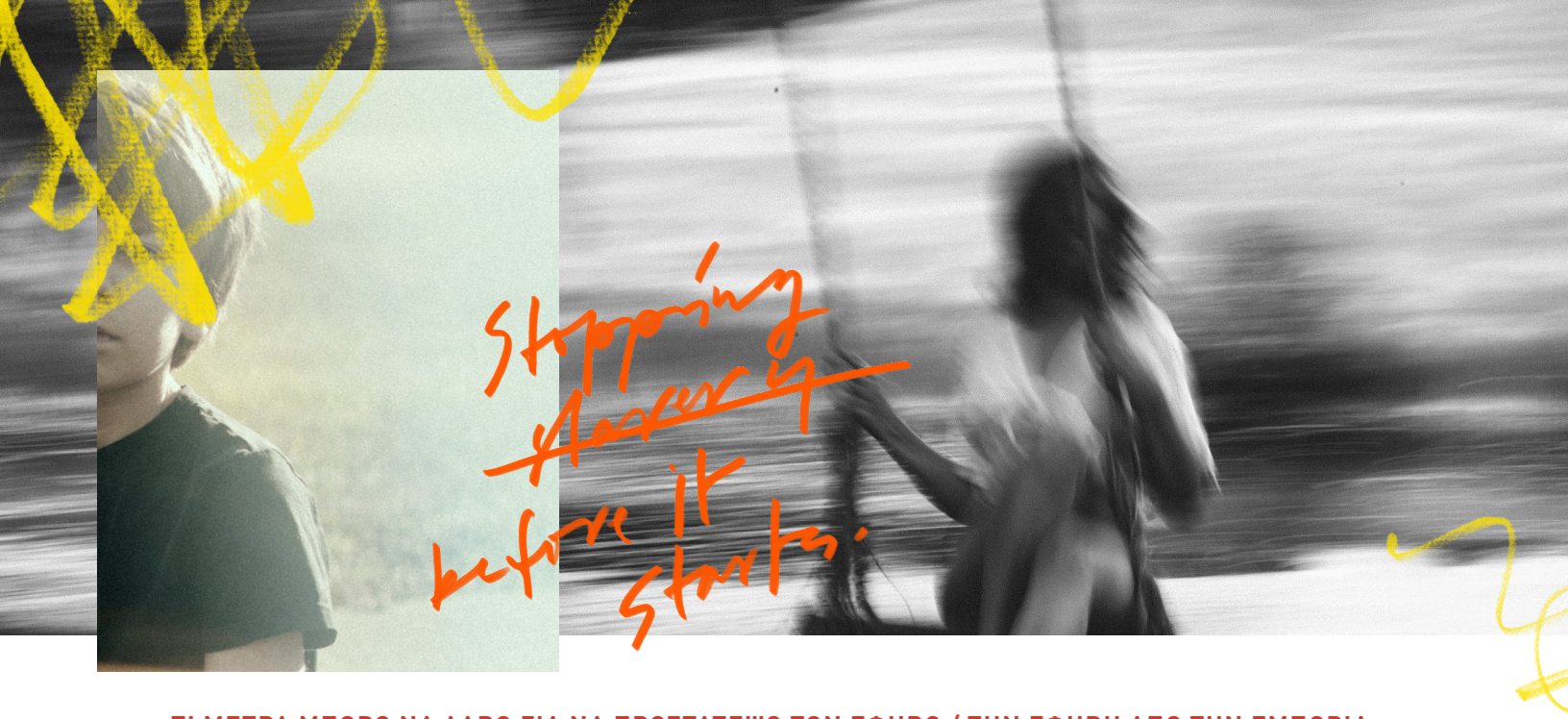
- Συζητήστε με τον/την έφηβο/η τις διαφορές ανάμεσα στις ασφαλείς και τις επικίνδυνες ιστοσελίδες.
- Απόφυγε να μιλάς με ανθρώπους που δε γνωρίζεις ή δεν εμπιστεύεσαι σε chat rooms ή σε ιδιωτικές εφαρμογές ανταλλαγής μηνυμάτων.
- Θυμήσου ότι δεν ξέρεις ποτέ ποιος/α πραγματικά βρίσκεται στην άλλη άκρη της οθόνης. Οι προθέσεις αυτού/αυτής είναι πιθανόν να είναι διαφορετικές από αυτές που ισχυρίζεται.

Ασφαλείς Διαδρομές

- Διερευνήστε τις διαδρομές του/της εφήβου και συζητήστε μέρη και τρόπους που μπορεί να αποφεύγει τους κινδύνους.
- Καθορίστε μαζί με τον έφηβο/την έφηβη ασφαλή μέρη που μπορεί να πηγαίνει και έμπιστους ανθρώπους που μπορεί να καλέσει σε περίπτωση που νιώσει φόβο ή κίνδυνο.
- Σιγουρευτείτε ότι ο έφηβος/η έφηβη γνωρίζει τη διεύθυνση του μέρους όπου βρίσκεται ή πρόκειται να πάει ώστε να μπορείτε να τον/την απομακρύνετε από εκεί αν νιώσει άβολα και θέλει να φύγει.
- Ζητήστε από το παιδί σας να σας κοινοποιήσει την τοποθεσία του μέσα από το κινητό του τηλέφωνο.

Ασφάλεια Ομάδας: “Μείνε μαζί με άλλους όσο το δυνατό περισσότερο και μη δέχεσαι ποτέ να μπεις στο αυτοκίνητο ενός ξένου ή οποιουδήποτε δεν εμπιστεύεσαι ή σε κάνει νιώθεις άβολα.”

ΤΙ ΜΕΤΡΑ ΜΠΟΡΩ ΝΑ ΛΑΒΩ ΓΙΑ ΝΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΨΩ ΤΟΝ ΕΦΗΒΟ / ΤΗΝ ΕΦΗΒΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΙΑ ΑΝΘΡΩΠΩΝ;

- Περάστε ποιοτικό χρόνο με το παιδί σας.
- Μένετε ενήμεροι για τις δραστηριότητες του/της εφήβου σας εντός (online) και εκτός (offline) Διαδικτύου.
- Να είστε προσεκτικοί με τα προσωπικά αντικείμενα του/της εφήβου και να κάνετε ερωτήσεις εάν παρατηρήσετε ακριβές ηλεκτρονικές συσκευές, ακριβά ρούχα, πορτοφόλια, είδη μακιγιάζ ή αντικείμενα που δεν του/της τα αγοράσατε εσείς ή/και αντικείμενα που ο/η έφηβος/η δεν θα είχε την οικονομική δυνατότητα να αγοράσει.
- Επιδιώξτε να γνωρίσετε τους φίλους του/της εφήβου, καθώς και όσους μιλάει ή ανταλλάσσει μηνύματα.
- Χτίστε μια υγιή και ασφαλή σχέση με τον/την έφηβο/η, ώστε να έρθει να σας μιλήσει και να συζητήσει μαζί σας δυσάρεστες εμπειρίες.
- Δημιουργήστε ένα πλάνο για το πώς ο/η έφηβος/η θα επικοινωνήσει μαζί σας και θα ζητήσει τη βοήθειά σας εάν βρεθεί σε μια δυσάρεστη κατάσταση (χωρίς να κινδυνεύσει).
- Προτρέψτε τον/την έφηβο/η να απομνημονεύσει 2-3 τηλεφωνικούς αριθμούς ενηλίκων που εμπιστεύεστε ώστε να τους χρησιμοποιήσει σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.
- Παρέχετε οδηγίες για ασφαλή πλοήγηση στο Διαδίκτυο (π.χ. πρόσβαση σε συγκεκριμένους ιστότοπους και κοινωνικά μέσα).
- Μείνετε ενημερωμένοι για τις εξελίξεις της τεχνολογίας και τις δημοφιλείς εφαρμογές που χρησιμοποιούν οι έφηβοι.
- Προσθέστε τον αριθμό 1109, της Γραμμής Πληροφόρησης για την Εμπορία Ανθρώπων, στη λίστα επαφών του τηλεφώνου σας (και στο τηλέφωνο του παιδιού σας).
- Πείτε στον/στην έφηβο να καλέσει το 100 εάν βρίσκεται σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης.

Για επιπρόσθετο υλικό σχετικά με την πρόληψη της παιδικής εκμετάλλευσης επισκεφτείτε:

A21.ORG/EDUCATION-RESOURCES

Copyright: ©2022. Η Α21 αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία. Με την επιφύλαξη παντός νομίμου δικαιώματος. Απαγορεύεται η με οιαδήποτε μέσο ή μορφή αναπαραγωγή ή αξιοποίηση μέρους ή όλου του παρόντος υλικού που προστατεύεται από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, χωρίς την προηγούμενη έγγραφη έγκριση του κατόχου των πνευματικών δικαιωμάτων. Αιτήματα χορήγησης άδειας στο : info@A21.org, θέμα: άδεια χρήσης πνευματικής ιδιοκτησίας.